

Міністерство освіти і науки України
Ministry of Education and Science of Ukraine
Близькосхідний технічний університет
(Middle East Technical University (METU) (Turkey)
Венеціанський Університет Ка-Фоскарі
(Ca' Foscari University of Venice) (Italy)

Інститут філософії НАН України
Institute of Philosophy of the National Academy of Sciences of Ukraine
Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова
M.P.Dragomanov National Pedagogical University
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Oles Honchar Dnipro National University

БЕЗПЕКА В СУЧАСНОМУ СВІТІ

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної наукової конференції

27-28 вересня 2019 р.

Proceedings of the International Scientific Conference
Security in Contemporary World
Dnipro, Ukraine
September 27-28, 2019

Міністерство освіти і науки України
Ministry of Education and Science of Ukraine
Близькосхідний технічний університет
(Middle East Technical University (METU) (Turkey)
Венеціанський університет Ка-Фоскарі
(Ca' Foscari University of Venice) (Italy)
Інститут філософії НАН України
Institute of Philosophy of the National Academy of Sciences of Ukraine
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
M.P. Dragomanov National Pedagogical University
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Oles Honchar Dnipro National University

БЕЗПЕКА В СУЧАСНОМУ СВІТІ

**МАТЕРІАЛИ
Міжнародної наукової конференції**

27-28 вересня 2019 р.

Proceedings of the International Scientific Conference
Security in Contemporary World
Dnipro, Ukraine
September 27-28, 2019

**Дніпро
2019**

Редакційна колегія:

Оковитий Сергій Іванович, д.х.н., проф., проректор з наукової роботи Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Токовенко Олександр Сергійович, д.філос.н., проф., декан факультету суспільних наук і міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Трампусе Антоніо, доктор наук з історії, професор Департаменту лінгвістики та порівняльних культурних досліджень Венеціанський Університет Ка-Фоскарі (Ca' Foscari University of Venice), Італія.

Октай Танзевер, доктор філософії з політичних наук, професор, декан факультету міжнародних відносин Близькосхідного технічного університету (Middle East Technical University (METU)), м. Анкара, Турція.

Іщенко Ігор Васильович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Хамітов Назів Віленович, д.філос.н., проф., провідний науковий співробітник відділу філософської антропології Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України

Крилова Світлана Анатоліївна, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософської антропології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Висоцький Олександр Юрійович, д.політ.н., проф., професор кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Кривошеїн Віталій Володимирович, д.політ.н., проф., завідувач кафедри соціології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Третяк Олексій Анатолійович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри політології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Окорочов Віктор Броніславович, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософії Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Ключник Руслана Максимович, к.політ.н., доцент кафедри політології та міжнародних відносин Університету імені Альфреда Нобеля.

Міхейченко Марія Анатоліївна, к.політ.н., доц., доцент кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Б 40 Безпека в сучасному світі. Матеріали Міжнародної наукової конференції. 27-28 вересня 2019 р., м.Дніпро. / Наук. ред. О.Ю.Висоцький. – Дніпро: СПД «Охотнік», 2019. – 364 с.

У збірник вміщено матеріали Міжнародної наукової конференції «Безпека в сучасному світі», що присвячені найбільш значущим науковим проблемам безпеки в світі та в Україні, окресленню перспектив їх вирішення, узагальненню досвіду досліджень у сфері безпеки та визначенню шляхів реалізації виваженого підходу до перебудови систем забезпечення безпеки з огляду на нові виклики сучасності та світові досягнення. Рекомендовано для студентів, аспірантів та викладачів вищих навчальних закладів, науковців.

© Колектив авторів, 2019

© ДНУ ім. Олеся Гончара, 2019

СЕКЦІЯ І

ПОЛІТИКА ТА БЕЗПЕКА В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

С. В. Іванов, В. І. Ляшенко, Н. В. Осадча

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА ТА НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ КРИЗЬ ПРИЗМУ МІЖНАРОДНИХ РЕЖИМІВ ІНСТИТУЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОСМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Перше десятиліття ХХІ ст. - період масштабних світоглядних зрушень у світі з моменту руйнування біполярності й розпаду СРСР. По-перше, провідні держави світу значно частіше і відвертіше почали використовувати силу й погрозу її застосування, хоча ще десять років тому здавалося, що із зникненням протистояння комунізму й лібералізму в міжнародних відносинах запанує мир. По-друге, у світі з'явилися нові за своїми масштабами та глибиною загрози, головними з яких є процес поширення ядерної зброї та ЗМЗ, а також міжнародний тероризм. По-третє, у міжнародні відносини повернулася деідеологізація, що всупереч романтичним очікуванням кінця 1980 - початку 1990-х років, імовірно, ніколи не зникла. Актуальність теми також зумовлена змінами у системі міжнародних відносин, пов'язаних із формуванням поліцентричного світового порядку в системі національної безпеки та реалізації національних інтересів, зокрема в сфері космічної діяльності. Управляти світовими політичними процесами стає дедалі складніше. Складність полягає у тому, що регулювання повинно здійснюватись інститутами, що на цьому етапі розвитку міжнародних відносин в сфері космічної діяльності не можуть ефективно виконувати свої функції. Процеси трансформації світоустрою після розпаду біполярності донині не набули чітких меж настільки, щоб із впевненістю можна було сказати про функціональну і структурну стабілізацію нового міжнародного порядку. Навпаки, швидше йдеться про його дестабілізацію, пов'язану із формуванням багатополарності, переструктуруванням світового геополітичного простору.

Питання багатомірності та багатовимірності сучасних економічних систем в умовах глобалізації розглянуті нами в роботах [1;2]. Загальні теоретичні основи режимології як підґрунтя стимулювання розвитку економічних систем викладено в [3]. Нижче нами зроблено спробу розглянути з вищезазначених теоретичних позицій сучасні міжнародні режими забезпечення національної безпеки та національних інтересів з урахуванням особливостей регулювання космічної діяльності. У сучасних геополітичних умовах особливої актуальності набуває проблема формування інституційного забезпечення - дієвих правил, норм, отже і поведінки суб'єктів згідно зі встановленими правилами. Відповідь на ці та інші актуальні проблеми сучасності дають різноманітні теорії міжнародних відносин.

Викликом, власне, є акумулювання й використання теоретичного потенціалу для аналізу практичної сфери безпекових відносин між державами. І в цьому плані Г. Мюллер [4] зізнається, що «на жаль, американська режимна дискусія цього досі не спромоглася зробити. Р. Хервіс, котрий зробив у цьому плані найважливіший вклад, наполягав на тому, щоби застосовувати поняття режиму у всій його повноті на всю сферу безпекових відносин між державами і, що не дивно, зустрівся з труднощами такого підходу» [4, с.277]. Сам же Г.Мюллер спробував застосувати теоретичний потенціал школи міжнародних режимів для вивчення режиму нерозповсюдження ядерної зброї [4, с.277-313]. Однак доволі переконливо представлено теорію, згідно з якою міждержавні відносини також (і власне!) у безпековій